І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-2740
Тел.: в Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 121. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го ЧЕРВНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 27, 1962 No. 121. VOL. LXIX.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗДА ПРОТИ МОЛИТВИ В ПУБЛІЧНИХ ШКОЛАХ

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА 25-го червня вирішив більшістю 6-ох голосів до 1-го, що відмовлювання спільної молитви в публічних школах в Ню Йорку порушує Конституцію, і тому є недозволене. Цю молитву склала нюйоркська Шкільна Рада в 1951-му році і рекомендувала її голосно відмовляти учням і вчителям в кожній клясі на початку шкільного навчання. Ця молитва є загальна, не зв'язана з жадним віровизнанням, і складається із 22-ох слів в англійській мові: „Всемогутній Боже, ми визнаємо свою залежність від Тебе, ми просимо Тебе про благословення для нас, наших батьків, наших учителів і нашої країни". Найвищий Суд вирішив, що відчитування чи виголошування цієї молитви було б „установленням релігії" в школі, а це забороняє перша поправка до Конституції. Це рішення Найвищого Суду відноситься не тільки до тих шкіл в нюйоркському стейті, де відмовляли вище згадану молитву. Воно вирішує, що всяка діяльність, яка є в будь-який спосіб зв'язана з релігією, є протиконституційна. Інтерпретація цього судового рішення домагатиметься скасувати читання уривків із Біблії, що практикується в численних школах Пенсилвенії. Недавній огляд виявив, що майже половина публічних шкіл у ЗДА відбуває подібні релігійні церемонії. Це дуже поширене в південних стейтах, де майже три чверті всіх публічних шкіл мають окремі каплиці, в яких читають Біблію. Опінія Найвищого Суду ЗДА про те, що молитва є протизаконна в публічних школах викличе гострий спротив в колах батьків, хоч шкільна влада, як це вже сталось в Ню Йорку, буде діяти згідно з рішенням Найвищого Суду. За те рішення голосували такі судді: Гюґо Л. Блек, Том С. Кларк, Джан Маршалл Гарлен, Вілліям Дж. Бреннен, Сілліям О. Даґлес і головний суддя Ірл Воррен. Не погоджувався тільки один суддя Поттер Стюарт, який заявив, що ця молитва не є порушенням Конституції. Не були присутні судді Феликс Франкфуртер, який є у шпиталі, і Байрон Р. Вайт. Суд вирішував цю справу тому, що 5 батьків із Гайд Парку, Лонґ Айленд, Н. Й., внесли були скаргу проти молитви в школі. Між ними були 2 жиди, один член Т-ва Етичної Культури, один член Юнітеріянської Церкви і один безвірник. Найвищий Суд нюйоркського стейту відкинув їх скаргу, і вони внесли апеляцію до Найвищого Суду ЗДА. Суддя Блек редаґував опінію більшости. Він заявив: „В цій країні не є справою уряду складати офіційні молитви для жадної групи американського народу". Римокатолики і деякі протестанти висловили своє невдоволення із рішення Найвищого Суду. Кардинал Ню Йорку Френсіс Спеллман заявив, що він глибоко зворушений є цим рішенням і настрашений. „Це рішення, сказав він, вдаряє в релігійні традиції американського народу". Проти рішення Найвищого Суду виступив і представник Протестантської Ради Ню Йорку, о. Артур Л. Кінґсолвінґ та інші протестантські духовники. Конґреслен Андрюз із Алабами заявив таке: „Вони впустили до шкіл неґрів і вигнали з неї Бога". Суддя Стюарт, який був проти більшости, вказував на те, що Конґрес починає свої праці молитвами, і що оповісник самого Найвищого Суду на початку кожної сесії говорить: „Боже, спаси ЗДА і цей наш шановний суд!" На думку цього судді молитва в нюйоркських школах зовсім не означає того, що уряд підтримує „офіційну релігію". Нюйоркська Рада Рабінів хвалить рішення Найвищого Суду, твердячи, що молитва в школі противна Конституції. Перша поправка до Конституції говорить про те, що „Конґрес не може ухвалювати жадного закону, який встановлював би релігію".

ПРОФ. ВОЛОДИМИР СІЧИНСЬКИЙ, ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВЕЦЬ І ДІЯЧ, ПОМЕР У ПЕТЕРСОНІ, Н. ДЖ.


Проф. Володимир Січинський

Петерсон, Н. Дж. — Професор Володимир Січинський, один з найвидатніших українських науковців і діячів, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка та автор багатьох наукових і публіцистичних праць, зокрема з українського мистецтва, архітектури і культури, помер тут у понеділок, 25-го червня 1962 року рано, проживши 68 років. Осиротив дружину, одруженого сина та заміжню доньку.

Проф. Володимир Січинський народився 24 червня 1894 року в Кам'янці Подільському. Студіював архітектуру на політехніці у Петербурзі, опісля мистецтвознавство на університеті у Празі, де у 1928 році дістав докторат філософії з ділянки мистецтвознавства. Був професором Педагогічного Інституту у Празі і довголітнім професором Українського Вільного Університету у Празі і Мюнхені та професором Українського Технічного Інституту у Ню Йорку. Володимир Січинський студіював і діяв в усіх частинах великої української землі. Ще як 24-річний архітект брав участь у заснуванні Архітектурного Інституту в Києві 1918-19 р. В роках 1921-23 був учителем філії Академічної гімназії у Львові і тоді часто їздив у терен на експедиції для дослідів архітектури Галичини й Волині. Під час свого перебування в ЧСР часто їздив на екскурсії по Карпатській Україні — особливо досліджував Пряшівщину. Професор Січинський має великі заслуги не тільки як творчий архітект і графік, але передусім як знавець та історик української архітектури і графіки. Написав понад 50 наукових праць та велику кількість наукових статтей, рецензій і нотаток. Список його праць від 1918 до 1958 р.р. охоплює 530 назв. Найважливіші його праці, це: „Історія українського мистецтва" в 2-ох томах, „Українська архітектура", „Українська скульптура", „Архітектура церкви св. Юра у Львові", „Чужинці про Україну" і багато інших. Свої праці писав мовами українською, англійською, німецькою і чеською. Крім наукових творів з обсягу архітектури і графіки, проф. В. Січинський написав також праці з обсягу ширшої культури, освіти і високого шкільництва в Україні. Був визначним дослідником мистецтва та культури Мазепинської доби. Як архітект, сам проєктував численні українські церкви в краю і на еміґрації, строго тримаючись українських первнів архітектурного стилю. Проф. В. Січинський був дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка від 1930 р., в праці якого брав впродовж понад 30 років якнайактивнішу участь. Був теж членом численних інших наукових і мистецьких установ і товариств.

Панахида відбудеться в середу 27-го червня о год. 7:30 веч. в заведенні Петра Яреми при 7-ій вулиці у Ню Йорку. Похорон у четвер 28-го червня ц.р. о год. 9-ій ранку з собору св. Володимира при 82-ій вулиці на цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Розпочалась пропаґанда перед плебісцитом в Альжирі

Альжир. — Вже ніхто не сумнівається, що не зважаючи на дальший неспокій в Альжирі та на пожежі домів, підпалюваних і бомбованих французькими терористами, заповіджений на день 1 липня ц. р. плебісцит в Альжирі, який вирішить правно - державну долю цієї країни, таки відбудеться. В адміністраційному центрі Рошер, Нуар біля Альжиру мусульманські демонстранти вивісили на стовпі перед державним будинком червоно - біло - зелений прапор альжирсько-арабських націоналістів. Французькі поліціянти за хвилину зняли його, але ніхто не сумнівається, що від 1 липня цей прапор стане офіційним прапором країни. Тому, що акція терористів властиво обмежується тепер тільки до міста Орану та околиці, то в цілому краю плебісцит повинен перейти розмірно спокійно. Військовий командант Тайної Військової Організації ген. Поль Ґард і його заступник полк. Анрі Дюфур проголосили через тайну радіостацію заклики до продовжування акції саботажів та до масового виїзду цивільних французів з Альжиру. Внаслідку з Орану виїздять щоденно 4.000 до 8.000 французів до континентальної Франції. Терористи підпалили під кінець минулого тижня 6 шкіл в Орані, центральне бюро Адміністрації публічного здоров'я та третій вже з черги раз — міську раду, яка вигоріла до тла.

У Туреччині скінчилась криза уряду згодою щодо політичної амнестії

Анкара. — Затяжна урядова криза скінчилась в Туреччині в минулу неділю, після того, як три політичні партії і група парляментарних незалежних погодились щодо тексту амнестії для політичних в'язнів. Ця справа стала була причиною кризи уряду та кількох невдачних спроб скласти новий уряд. Головна Республіkансько-народна партія, яка колись була в опозиції проти режиму Аднана Мендереса, прийшла до влади після військового перевороту з 27 травня 1960 року, проте не мала у новому парляменті більшости. Після того, як Аднана Мендереса і кількох його міністрів повісили та кількасот членів його державно-адміністраційного апарату запроторено до в'язниць, головною спірною справою між партіями стала справа політичної амнестії. Тепер вирішено, що ця амнестія буде проголошена в жовтні ц.р. Водночас підписано міжпартійний протокол про „демократичний економічний розвиток" краю та про земельну і фіскальну реформу. На цій підставі колишній президент, емеритований генерал Ісмет Іноні і прем'єр за нового режиму ген. Семаля Ґурзеля склав новий уряд, в якому Республіканська-народна партія має 12 місць, Нова Турецька партія 6, Народно-селянська 4 і Незалежні 1.

Індонезія скинула на Нову Ґвінею дальші з'єднання парашутистів

Гаага. — Голляндські газети подали вістку, що під кінець минулого тижня індонезійські транспортові літаки американського типу „Геркулес" скинули 150-200 парашутистів недалеко міста Мерок, за яких 45 миль від ново - ґвінейської території папуасів. Це вперше, що Індонезія перевела висад спадунів також і в східній частині Нової Ґвінеї недалеко порту Мерок, який був єдиним більшим містом в Новій Ґвінеї, що його не окупували були японці. Голляндські радарні станиці перехопили наближення індонезійських літаків, але операція скинення парашутистів відбулась без перешкод. Голляндський головний командант на Новій Ґвінеї, адмірал Різер заявив, що ситуація біля Мероку є „під повною контролею", але індонезійські джерела говорять про повний успіх цієї нової спроби наситити ново - ґвінейську територію індонеційськими партизанами. В минулому тижні індонезійський президент Сукарно заявив, що він видав наказ, щоб 6 куренів, разом коло 9.000 вояків, приготовились до акції „визволення" Нової Ґвінеї. Західні коментатори не знають, чи Сукарно закинув зовсім думку про переговори з Голляндією на базі останньої посередницької пропозиції Америки в справі мирної полагоди конфлікту за Нову Ґвінею, чи він думає дістати в руки сильніші атути для таких переговорів, посиливши війну на Новій Ґвінеї.

ЗАХІД ПРОПОНУЄ МОСКВІ КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ БЕРЛІНУ

Москва. — З'єдинені Держави, Британія і Франція передали в понеділок 25-го червня ц. р. совєтському урядові ноту в справі останнього загострення ситуації на терені Берліну та запропонували перевести в цій справі конференцію міністрів закордонних справ. Формально, західньо-альянтська нота є відповіддю на совєтську нову з 7-го червня ц. р., в якій Совєти оскаржували Західній Берлін чи західні чинники в ньому у „провокаціях", які спричинювали стрілянину у прикордонній внутрішньо - берлінській смузі. Теперішня західня нота рішуче спростовує совєтські закиди. Вона звертає увагу, що єдиною причиною загостреної ситуації є здвигнення східніми німцями 13-го серпня 1961 р. впоперек Берліну муру, як одинокого способу, що мав припинити свобідний рух на терені того міста. Впродовж більше, як 16 років, не було в Берліні стрілянини, аж поки не появився той мур. Альянтська нота переходить подрібно совєтські закиди і пункт за пунктом доказує, що в кожному випадку першими починали стріляти східньо - німецькі поліціянти. Що стосується смерти східньо-німецького поліціянта Ґерінґа, що про нього говорила совєтська нота, та альянти звертають увагу, що він і його товариш були поранені під час того, як вони, виконуючи наказ своїх зверхників, стріляли й важко ранили 15-річного хлопця, що втікав на Захід. Альянтська нота різко таврує методу стріляння за втікачами, внаслідок чого багато цивільних неозброєних осіб згинули й багато було ранених. Ні в одному випадку західньо - берлінська поліція не починала перша стріляти в сторону Східнього Берліну, а тільки відстрілювалась, коли східньо - берлінські поліціянти, стріляючи до втікачів, водночас обстрілювали західньо - берлінську сторону. Альянтська нота „вітає" стурбування совєтських чинників тими „інцидентами", як доказ, що Совєти визнають свою відповідальність за збереження спокою на терені Берліну. У висновку західня нота висловлює думку, „що ті справи повинні бути розглянені, найкраще в Берліні, урядами ЗДА, Британії, Франції і СССР, з такою метою, щоб відповідними способами виминути поновлення таких інцидентів, особливо у вишуканні шляхів, як можна б облегшити рух осіб і дібр на терені Берліну". — Хоч ця нота згадує про Берлін, як терен пропонованої конференції, проте найперші коментатори звертають увагу, що вже в перших днях липня представники всіх чотирьох великодержав стрінуться на конференції в справі Ляосу в Женеві і там можуть мати нагоду обговорити й справу Берліну. Однак останні промови Хрущова та проголошена спільна совєтсько-румунська заява з нагоди від'їзду Хрущова з Румунії, не виявляють найменшого бажання Совєтів поступитись в принциповій для Заходу справі — збереження надалі західних ґарнізонів в Західньому Берліні — і тому дуже сумнівно, чи ця нова зустріч міністрів закордонних справ — якщо на неї навіть погодились би Совєти —, змогла б знайти якусь позитивну розв'язку в справі Берліну. Річ могла б іти щонайвище тільки про припинення стрілянини, але, з уваги на відомий підхід комуністів до всіх, що хочуть втікати на Захід, і в цій справі нема великої надії на поправу — доходять до висновку перші коментарі.

Сенат скасував податки від подорожі

Вашингтон. — 25-го червня. — Сенат скасував податок від квитків на їзду автобусами, залізницями і кораблями. Згідно з рішенням Сенату цей податок мав би бути зліквідований із днем 1-го жовтня 1962-го року. Того самого дня мав би бути зменшений податок від квитків на їзду літаком з 10-ох відсотків до 5-ох. Цей законопроєкт іде до спільної конференції, де мають узгіднити різниці, які є в порівнянні з тим проєктом, які прийняла Палата Репрезентантів, яка ухвалили скасувати, згляднo зменшити податки від подорожі з днем 1-го січня 1963 року. Не є скасовані податки від телефонів, горілок, пива, вина, циґарок, авт та від частин до автомобілів. Ці податки мають дати державній скарбниці коло $4 більйони річно. Уряд домагався, щоб негайно від 1-го липня ц. р. скасувати податки від квитків наземного транспорту, щоб залізниці дістали фінансову допомогу внаслідок скасування податків. Нюйоркські сенатори Джейкоб К. Джевітс і Кеннет Б. Кітінґ в останній хвилі старалися про негайну ліквідацію податків від залізничих квитків, але їх внесок перепав. Залізниці мають дефіцит в ділянці особового транспорту.

Лікарське Американське Товариство закликає своїх членів до активної політики

Шікаґо. — Американський Лікарський Комітет Політичної Акції, який існує при Американському Лікарському Товаристві, закликає своїх членів жертвувати час і гроші на те, щоб до Конґресу вибрати „симпатичних людей із становища медицини". Секретар Ради Законодатної Діяльности при АЛТоваристві Джозеф Стетлер сказав на зборах 400 лікарів, що „медицина мусить грати більшу ролю в щоденній політиці", ніж це було досі. На його думку, навіть коли Конґрес не ухвалить законопроєкту Кінґа - Андерсона про медичну допомогу старшим в рямках соціяльного забезпечення, то „щось подібне зможе виявитися в Конґресі в найближчому році". Американсько Лікарське Товариство мусить втримувати своїх лоббиістів (аґітаторів) в кулуарах Конґресу так само, як це й дістьcя. Лікарі будуть фінансово підтримувати тих кандидатів до Конґресу, які обіцяють підтримувати інтереси лікарів. Вони вже це зробили під час цьогорічних прав̆виборів, підтримуючи 15-х кандидатів, з яких аж 11 перемогли. Не подано, які це були кандидати, і в яких стейтах вони кандидували.

В'єтнамські партизани звільнили полоненого американського вояка

Сайґон. — Південно-в'єтнамські комуністичні партизани звільнили американського вояка, 26-річного Джорджа Фрастта, фахівця радіо-комунікаційної військової служби, після того, як шість місяців тому, напередодні Різдва в 1961 р. схопили його, коли він їхав ровером з Сайґону до підміського басейну. Його переводили з місця на місце та остаточно тримали в партизанській фортеці серед джунглі за 30 миль на північ від Сайґону. Тому, що він мав доступ до тайного американського радіо-комунікаційного коду, то його безперервно переслухували та старалися перемовити на комуністичну службу. Два тижні тому комуністична преса повідомила, наче б Фрастт підписав заяву з таврування́м американської акції в Південному В'єтнамі. Звільнений американський вояк рішуче цьому заперечив та твердив, що комуністам не вдалися всі зусилля розпропаґувати його. Він втратив за тих пів року 26 фунтів ваги, але зрештою, крім великого виснаження, почувався не погано. Звільнено його так що відділ партизанів силою 30-35 люда, зупинив на шляху до міста Чан Танг автобус та всадив туди американського вояка, давши йому раніше штани, військову сорочку і 100 піястрів (1.40 дол.). З названого містечка забрав його до Сайґону американський гелікоптер. Комуністичні партизани найбільше воюють тепер проти організованих американцями укріплених сіл.

Хрущов знову погрожує сепаратним миром із Східньою Німеччиною

Букарешт. — Нікіта Хрущов виголосив напередодні свого виїзду з Румунії, в Букарешті в минулу неділю 24 ц.м., велику політичну промову на т. зв. Республіканському стадіоні, куди зігнано кругло 60.000 народу. Хрущов заперечив газетні вістки, наче б він погодився на мовчазне зберігання нинішнього стану в Берліні. Поки триває такий стан — заявив він — то „імперіялісти" матимуть все причину проводити перегони у зброєнні. Те, що він, Хрущов, виявляє „терпець" у справі Берліну, не значить — казав він — що він толеруватиме цей стан до безконечности. Якщо ЗДА не погодяться на мир з двома Німеччинами і кінець „окупаційного стану" в Західньому Берліні, то ССCР підпише сепаратний мир із Східньою Німеччиною з усіма наслідками такого акту. Водночас Хрущов поручав підписання пакту про створення безатомової зони на Балканах, при чому апелював до Греції і Туреччини, двох членів західнього союзу НАТО, щоб вони теж приєднались до такого Балканського союзу. Хрущов знову прославляв замирення у Ляосі, ставлючи його за зразок на полагодження інших спірних проблем. Ясно, що Хрущов бажав би собі, щоб, наприклад, у Західньому Берліні настало правління „невтралістів" з участю комуністів. — Хрущов вже вернувся до Москви.

В АМЕРИЦІ

● **Скульпторка** Ірина Вайлі в 1939 році працювала над вівтарем, на якому мало бути представлене життя св. Тереси Лізіє, і попросила тоді 22-річного теперішнього президента Джана Ф. Кеннеді, щоб позував їй до вирізьблення одного анґела. Молодий Кеннеді погодився і в одній сцені того вівтаря є вирізьблений анґел, який своєю головою подібний до Кеннеді. Цей вівтар знаходиться у Ватикані в Італії.

● **Дружина** колишнього президента пані Двайт Д. Айзенгавер в дні 22-го червня відвідала Білий Дім, куди її запросила пані Джан Ф. Кеннеді. Пані Айзенгавер не була в Білому Домі від січня 1961-го року. Обидві пані є почесними головами Культурного Центру, і вони обговорювали справу орґанізації цієї крайової установи. Пані Кеннеді приймала свою гостю чаєм.

● **5 визначних хірурґів** в Ню Йорку старалися прикласти відрізану руку 41-річному в'язневі Вілліямові Антони, яку йому відтяв був в'язничний колеґа під час бійки. В'язничний лікар відтяв був шкірку, на якій трималася рука, і відослав до шпиталю Белвю. Лікарі кільканадцять годин прикладали руку, але кров ішла тільки до головних артерій, і тому вкінці вирішили, що в'язень буде без руки, яку не вдалося пришити.

● **Фідель Кастро** видав нові зарядження, які обмежують населення в купівлі харчів від фармерів. Хто не буде діяти згідно з цими зарядженнями, той може бути покараний карою тюрми до 180 днів. Уряд заявляє, що нові зарядження, видані проти спекулянтів харчами. Від початку режиму Кастра на Кубі недостає харчів, і уряд реґулює їх за допомогою різних обмежень.

● **Посадник Ню Йорку** Роберт Ваґнер закликає всіх учнів гай скулів, які ще не закінчили середньої школи, щоб після вакацій вернулися до шкіл, бо без закінчення гай скулу важко буде дістати працю. Ті учні, які можуть, повинні продовжувати навчання в коледжах, щоб запевнити собі кращу працю.

● **Майор Роберт М. Вайт** з летунської бази в Едвардсі, Каліфорнія, злетів на рекордову висоту 250,000 стіп — 47.3 милі. Згори він за допомогою радія повідомляв: „Який прекрасний вид". Він сподівається, що найближчим разом осягне висоту 280,000 стіп.

Відділи Нюйоркської Округи відбули звітодавчі післяконвенційні збори

Ню Йорк. — В суботу 23-го червня в приміщенні Народного Дому в Ню Йорку відбулися післяконвенційні звітодавчі збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, який об'єднує 38 Відділів, положених на терені Ню Йорку та околиці. Збори відкрив та проводив ними голова адв. Іван Флис, секретарював Василь Никифорук. В програму зборів ввійшов передовсім огляд недавньої 25-ої конвенції УНСоюзу, яка відбулася в Ню Йорку в травні цього року. Голова округи та голови комісій для підготови побутових справ конвенції І. Василишин, В. Кловзник та В. Цюпа склали справоздання з праці своїх комісій в часі конвенції, як також подали свою оцінку перебігу конвенції. В оживленій дискусії, яка слідувала після цих звітів, взяли участь: бувший головний контролер п. Кучма, головна радна М. Демидчук, п. О. Соневицька, Ю. Павчак, д-р В. Палідвор, д-р О. Соколишин, суддя М. Шпитко, д-р В. Вишиваний, п. Марія Душник, В. Кучма і І Сидор. Підмічено, що конвенція не обрала належного представництва нюйоркської округи та що причиною цього було те, що делеґати нюйоркської округи були зайняті в конвенційних комісіях і більше дбали про підготовку й належне переведення конвенції, ніж про власні кандидатури.

Приявний на зборах інж. С. Хемич подякував за пожертви, зложені УНСоюзом та поодинокими делеґатами на конвенції на Катедру Украïнознавства. Гол. секретар УНСоюзу Ярослав Падох подав огляд конвенційної кампанії за збільшення членства УНСоюзу, а зокрема про участь в ній нюйоркської округи. Першунами в цій кампанії були Відділи 293 і 325 з Бруклину, 455, 194 і 19 з Ню Йорку та 267 з Вестбері. Найбільш заслуженими організаторами в цій кампанії були пані: Стефанія Ґаличчин, яка приєднала 51 члена, і Марія Душник (45) та Василь Никифорук (37) і адв. Іван Флис (23). Гол. секретар підкреслив, що членська кампанія в конвенційному мі-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Духоборці в Канаді палять свої доми

Ванкувер, Британська Колюмбія. — Духоборська секта Сини Волі, яка живе в Кутнейських горах в Британській Колюмбії, палить свої, і досі там спалено вже сотки різних будівель, а 400 дітей і жінок живуть в шатрах. Ця секта є фанатично релігійна і не визнає жадного примусу над собою та не виконує заряджень ані стейтової ані федеральної влади. Жінки палять доми як протест проти того, що заарештовано їхніх чоловіків. Вони підпалюють доми і тих духоборців, які є поміркованіші і погодилися виконувати зарядження влади та посилати дітей до школи. Члени секти Сини Волі підпалили були електрівню, спричинивши безробіття 1,000 осіб. Всіх духоборців є коло 15,000, а секта Сини Волі нараховує коло 2,000. Вони прийшли до Канади 1899 р., а до Британської Колюмбії в 1908 р. Доми підпалюють так, що їх важко гасити, бо вони підлиті нафтою.

У СВІТІ

● **Сіям** рішив підчинитись рішенню Міжнародного Трибуналу в Гаазі й передати сусідній Камбоджі старовинну святиню, за яку між тими двома країнами йшов довгий спір. Але тому, що на тій розправі перед Міжнародним Трибуналом головував суддя - поляк, Сіям зірвав торговельні взаємини з Польщею. Водночас він відкликав з Парижу свого амбасадора Ун Таі, який формально є відповідальний за те, що обрав невдачних французьких адвокатів в обороні претенсій Сіяму, при чому член суду француз також голосував в користь Камбоджі.

● **Французька летунка**, 44-літня Жаклін Оріоль, синова колишнього президента Франції Вінсента Оріоля, встановила новий рекорд швидкости в леті літаком, зробивши на французькому джеті Міраж III — 1.149.23 миль впродовж години. Попередній рекорд мала американка Джаклін Кочрейн, що осягнула швидкість 783.02 милі на годину.

● **Новий командант військ ЗДА в Европі** ген. Пол Л. Фріман склав куртуазійну формальну візиту совєтському командантові, генералові Іванові Якубовському, в його головній кватирі, у Потсдамі б. Сх. Берліна. Головна кватира збройних сил ЗДА в Західній Німеччині знаходиться в Гайдельберґу. Большевики уладили парадне прийняття американському генералові.

● **В Об'єднаних Націях**, на Комісії для країн під вірчим управлінням, бельгійський міністер закордонних справ, недавній секретар НАТО, Поль Генрі Спаак одверто закинув Совєтському Союзові, що йому залежить тільки на тому, щоб сіяти в Африці анархію. Совєтський представник Валентин Оберемко настоював на тому, щоб Бельгія негайно з проголошенням незалежности Руанди - Урунди 1 липня ц. р. відкликала свої тамошні війська. Демаґоґія совєтського речника ішла по лінії амбіцій африканських муринів, але Спаак доказував на прикладі Конґа, що залишати новопосталу й неприготовану для своєї державности муринську країну — це значить викликати новий хаос в ній та анархію.

● **4 східньо - німецькі вояки**, один капраль і три рядовики втекли в четвер в минулому тижні з своєї стійки на кордоні Східньої і Західньої Німеччини — на захід. Їхні товариші з тієї самої стійки схопились запізно і почали стріляти за ними, коли вони вже переступили кордон в сторону Західньої Німеччини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаться тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту є відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Президент і дорадники

Колишній президент Двайт Д. Айзенгавер, промовляючи минулої п'ятниці на прийнятті Републиканської партії у Вашингтоні, гостро критикував президента Кеннеді і його уряд за політику, зокрема, в економічній ділянці. Згадавши про поважні потрясення на біржі та спадок цін на акції, вказавши на дальший відплив американського золота закордон та постійне зростання державних видатків, на втручання уряду в господарську політику приватних підприємств та в суперечності між працедавцями й робітниками, Айзенгавер ствердив, що все це поважно підірвало довір'я народу до уряду, що з черги може викликати нові труднощі.

У цьому ствердженні колишній президент Айзенгавер не одинокий. Подібні голоси можна почути у виступах інших — і не тільки партійних — діячів, їх можна вичитати в пресі. Ніде бо правди діти, що дотеперішня політика уряду президента Кеннеді не цілком виправдує ті надії, що їх давала президентська виборча кампанія в 1960-му році. Але рівночасно стверджується, що президент Кеннеді несе повну відповідальність за всі труднощі, причини яких треба дошукуватися радше в дорадниках Президента та членах його уряду.

З такою ситуацією ми мали нагоду вже познайомитися у зв'язку з відомим листом державного секретаря Діна Раска до голови конгресової Комісії правил, конгресмена Гаварда Смита. Із твердженням в тому листі, що Україна є „традиційною частиною Росії", не тільки президент Кеннеді не мав нічого спільного, але, мабуть, і державний секретар Раск не звернув на це більшої уваги, хоч листа підписав.

Цікаво, що подібні міркування висуваються й тепер в американській публічній опінії у зв'язку з деякими потягненнями уряду в економічній політиці. Пише на цю тему, між іншим, Дейвід Лоренс у відомому журналі „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" на 2-го липня. З'ясувавши загальний стан в економіці Америки, він ствержує, що купецько - промисловий світ втратив довір'я до президентових дорадників, які є більше теоретиками або політиканами, ніж практичними людьми з необхідним досвідом. Він вважає, що теперішня економічна ситуація та її розвиток не є ані спадщиною попереднього уряду, ані виною нинішнього. Натомість вона випливає із загального політичного й господарського розвитку в світі, що його урядові дорадники й експерти не збагнули і до нього відповідно не достосували американської політики.

Цитований автор підкреслює, що тільки президента вибирає нарід, але він не вибирає його дорадників. Тому, якщо президент не потрапить дібрати собі відповідних дорадників, то на цьому в першу чергу він сам може потерпіти, бо ніхто інший, як він, відповідає за політику уряду і нікого іншого, тільки його відповідно до цієї політики оцінюватиме історія. Тому й рекомендація для президента Кеннеді, щоб він поширив і доповнив склад своїх дорадників більш кваліфікованими й більш практичними людьми, без уваги на їх партійну приналежність. Не сталося ще нічого такого, що могло б мати далекойдучі наслідки. Але вже були потягнення, які захитують довір'я до урядової політики, і це є те, що може мати дальші наслідки, якщо своєчасно не будуть пороблені такі заходи, які це довір'я скріплять.

Рабіни проти Шекспіра

У літньому театрі на вільному повітрі в Сентрал - парку в Ню Йорку виставляють п'єсу Шекспіра „Венецький купець". Проти цього, а ще більше проти телевізійного передавання згаданої п'єси виступили з публічним протестом в рубриці Листи до Редакції „Ню Йорк Таймсу" шість рабінів на чолі з президентом Нюйоркської Рабінатської Ради. Вони запротестували проти популяризування „Венецького купця", як п'єси, де ніби в образливому для жидів світлі представлений жид - лихвар Шейлок. Підписані під отим публічним протестом рабіни вважають, що такої п'єси не слід ставити особливо в тому місті, яке гордиться, що воно вільне від біготерії і зберігає гармонійні міжгрупові взаємини. Проте, Редакція „Ню Йорк Таймсу" вмістила, поруч із тим протестом рабінів, заяву голови Крайової Ради Свободи від цензури, який виступає проти того, щоб окремі релігійні, етнічні чи професійні групи нагинали до своїх інтересів літературні твори й вимагали порушування ґарантій, що їх дає Хартія Прав. Зокрема, він звертає увагу на дійсну вартість „Венецького купця" і пригадує, що ролю Шейлока свого часу виконували найкращі жидівські артисти. Протест рабінів минувся без успіху. „Венецького купця" далі грають у Сентрал - парку, а в минулий четвер передавали її на телевізії, дармащо 150 членів Жидівського леґіону вояків пікетували в той час будинок телевізійної стації.

Очевидно, що постать Шейлока не може бути симпатична жидам. Але ж Вільляма Шекспіра ніхто ніколи не зараховував до пропагаторів антисемітизму й ніхто ніколи не ставив на сцені „Венецького купця" з расових чи релігійних мотивів. „Венецький купець", як відомо, поруч „Ромео і Джульєтти" та „Сну літньої ночі", найпопулярніша шекспірівська п'єса, що має легку та зрозумілу інтригу, визначається своєю сценічністю і дає широке поле для акторського попису. З другого боку це ж історичний факт, що в середньовіччі, а в деяких країнах і багато пізніше все так зване „приватне банківництво" було в руках жидів, які часом користувалися лихвою, як найлегшим засобом збагачування. Адже відомо, що, наприклад, в Україні жиди тільки завдяки лихварським відсоткам, на які позичали гроші бідним гуцулам, ставали власниками полонин, хоч трималися здалеку скотарства чи випасу овець. Це ж загальновідома істина, що одною з причин міжнародного антисемітизму було лихварство. Це не значить, що й у кожному часі не було благородних жидів, змальовуваних у клясичній літературі, та що ніяка об'єктивна людина не приписувала жидівському народові, як національному колективові, лихих прикмет вдачі Шейлока, що вимагав фунт м'яса з живого тіла Антонія.

Перевразливленість жидів на пункті всього, що може бути їм немиле, стоїть в яскравій диспропорції до повної байдужности, коли йде про чужі національні почування. Автоматично пригадується інспірована жидами ганебна телевізійна передача французької телевізійної компанії, перенесена потім і в Канаду, де представлено Симона Петлюру, голову Української Народної Республіки і символ української збройної боротьби проти Росії за українську самостійність, як дикого погромщика. Того Симона Петлюру, який переклав і співчутливим до жидівського народу виступом попередив відому п'єсу Чірікова „Євреї", що не сходила з репертуару українських театрів. Того Петлюру, який проголосив славетний ч. 131 наказ до Військ з 26-го серпня 1919-го року, в якому „зрадниками народу й вітчизни" називав усіх антижидівських бешкетників.

Хоч виступ рабінів проти „Венецького купця" не дуже переконливий, проте він повчальний для нас, як інші народи реаґують на некорисні для них твори літератури навіть з кінця 16-го сторіччя. Негайне й енергійне реаґування на всі неточності й образи на адресу України — це найперший наш обов'язок.

ЩО Ж СТАЛОСЯ В АЛЬЖИРІ

Париж. — Від 17-го червня в Альжирі запанував спокій. Не чути посрілів, поліційну годину знесено. Мусульмани несміливо починають заходити до европейських кварталів, приступають до праці. Почали знову курсувати автобуси й трамваї, таксі й тролейбуси. Почали прибирати сміття з вулиць. Відкрились навіть деякі крамниці.

Провід ОАС устами свого політичного провідника заявив, що двері до повного замирення відкриті, бо він осягнув: 1) запевнення рівноправности европейців у майбутній альжирській державі; 2) участь в службі безпеки европейців і 3) — амнестію!

Але ці „осяги" властиво нічого не пояснюють. Адже повноправність европейців була запевнена договором в Евіяні, а з того логічно випливає можливість творення служби безпеки і з европейців, пропорційно до числа европейського населення. Отже, дві найважливіші справи це ніякі осяги. Щождо амнестії, то це справа дуже сумнівна, бож годі собі уявити, щоб в Альжирі залишалися члени боївок, які виконували атентати. В основному це були дезертири, вояки та підстаршини Чужинецького Леґіону. І годі собі уявити, щоб вони могли розраховувати на спокійне життя навіть в разі здійснення амнестії.

Отже, не в цьому суть справи. Суть справи в тому, що ОАС дійшла до повного банкрутства.- Референдум відбудеться 1-го липня, і ясно, що він вийде в користь самостійности, бо дев'ять десятих населення, тобто всі мусульмани, голосуватимуть за самостійність. Европейцям у такому випадку залишиться тільки або тікати, що вони й роблять у великій мірі протягом останнього тижня (до метрополії прибуває по 10.000 втікачів кожного дня), або добиватися поділу Альжиру. Але як?

Це останнє виключене, бо французький уряд твердо рішив дотриматись Евіянського договору і ніяк не повернеться до концепції поділу, яку мав де Ґолль перед переговорами з підпіллям. Без підтримки французької армії ОАС ніяк не втримає „бастіонів", якими погрожувала. До речі, Альжир має тепер найкращу армію в Північній Африці і партизанські частини підпілля дали б собі раду. Зрештою, Марокко вже заповіло, що допоможе зліквідувати евентуальні бастіони ОАС. Напевно з допомогою прийшла б і Туніся, а далі й арабські „добровольці", в першу чергу єгипетські. Яка б вартість не була тих „добровольчих частин", але вони собі з ОАС раду дали б.

ОАС відчуває, що французьке населення на межі розпачу. Більшість тікає, залишаючи все, а меншість готова співпрацювати з альжирським урядом. Щоб врятувати престиж, щоб зберегти лице, ОАС пішла на переговори, які не є нічим іншим, як капітуляцією.

Правда, ОАС ще не розгромлена, вона ще здібна відновити терор. Але коли б таке сталося, то вже в зовсім іншій атмосфері, в якій ОАС не мала б підтримки европейського населення. Бож вона вже раз скапітулювала й тим визнала альжирську самостійність, визнала, що „французький Альжир" не є ніякою „обороною Заходу проти наступу комунізму". Адже коли раз ОАС пішла на переговори, то цим признала, що самостійність Альжиру не означає „віддання Альжиру в руки Москви": в переговорах не було й мови про майбутню політику альжирської держави та про її ідеологічні основи.

Таким чином, як би справу не брати, ми є свідками капітуляції ідеї, що її заступала ОАС, ідеї, властиво якої не існувало.

Ще можливі більші чи менші вибухи терору, бож голова підпільного альжирського тимчасового уряду, Бен Хедда, заявив, що зговорення — це справа тимчасової екзекутиви, і воно не зобов'язує Фронту Національної Єдности, ні майбутнього уряду вільного Альжиру. Але годі уявити, щоб Бен Хедда завернув назад. Не візьме він на себе відповідальности за відновлення кривавого безладдя. Сьогодні ОАС закликає европейське населення голосувати за самостійність. Коли це буде проведене, тоді уряд Альжиру зноситиметься з европейським населенням без ОАС.

А все ж і далі неясно, чому ОАС так раптово скапітулювала. Ліві часописи твердять, що його змусили представники капіталу. За день перед переговорами — представник торгівлі й промислу в Альжирі відвідав Тимчасову Екзекутиву й договорився, що великі підприємства не евакуюватимуться. А коли так, то треба мусульманських робітників. Тож капітал зажадав, щоб ОАС припинила заколот, і заколот припинено.

Це не виключене, бо за „французький Альжир" стояли передусім люди, які мали там найбільше до втрачення. Нема також сумніву, що вони підтримували ОАС. Коли їм стало ясно, що таким способом нічого не врятують, вони припинили діяльність ОАС. Певно, є тут і інші причини, але цієї заперечувати не можна.

Замирення в інтересі обох етнічних груп в Альжирі. Це ясно. Але чому взагалі було починати заколот? Не було тут певних підстав і не розіграно цієї справи так, щоб можна було вважати, що европейці піднесли свій престиж. Як не дивно й як не прикро, але треба сказати, що альжирці - мусульмани виявилися в усій цій історії далеко більш дисциплінованими й далеко більш політично зрілими, як европейці.

О. Д-вич

* * *

Рясніє червень вроди урожаєм,
Роздзвонює стодзвонно
над Тобою,
Даруючи буйния рясютою
І повнотою радости і раю.

І кличе, вабить в далечінь
безкраю,
Що квітла раньою
Тобі весною,
Проміння злотом,
срібною рясою —
Багатством щасним
батьківського краю.

В полоні червня дні Твої і ночі,
І серця Твого прочуття лелітне,
Як пеготу досвітнього вітання.

Горять, іскряться цвітом
яскрів очі
І все навколо зоряніє, квітне
Весілля Твого радісним
чеканням.

В. КРАВЦІВ
(„Дзвенислава", вінок сонетів)

Володимира Ценко

13-ТА КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Як птахи ті, що їх пожар
Прогнав з-під рідних стріх,
На перший поклик, хоча б
з-під хмар,
Ми злетимо до них.

(В. Щурат)

„Зорганізована жінка буде наше майбутнє", — це гасло, під яким проходитиме конвенція Союзу Українок Америки в днях 29, 30 червня і 1-го липня цього року у Філядельфії. Це вже буде 13-та з черги конвенція найстаршої у вільному світі української жіночої організації, бо СУА засновано у 1925-му році, а одною із ініціяторок і рівночасно першою секретаркою СУА була загальнолюблена й шанована теперішня голова пані Олена Лотоцька.

Дивлячись із 37-літньої перспективи, мусимо ствердити, що засновники СУА можуть бути горді з проведеної праці та з питомої ваги, яку здобула собі своєю активною поставою наша організація серед української громади, як також на міжнародному форумі, будучи членом Національної Ради Жінок Америки, беручи участь в міжнародних конґресах та гідно репрезентуючи українське ім'я.

Свої успіхи СУА завдячує патріотичному наставленню і активності свого членства, як також гармонійній співпраці його без огляду на територіяльні, релігійні, станові чи вікові різниці. З такою настановою 37 років тому п'ять місцевих організацій об'єдналися в Союз Українок Америки і цю свою настанову впродовж років скріпили. Найкраще свідчить про те факт, що в платності національного податку і в пожертвах на пам'ятник Шевченка СУА займає друге місце по УНСоюзі, як це недавно стверджено.

Союз Українок Америки завжди був пов'язаний із долею Рідного Краю і живо реаґував на всі біжучі події. Його протести й маніфестаційні походи у зв'язку з пацифікацією, штучним голодом на Україні, примусовою репатріяцією, повстаннями в концтаборах СССР — це окремі етапи на цьому шляху. До заснування Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) СУА причинився ініціятивою і фондами, а створенням Фонду П'ятсот передбачив конечність допомоги репресованим.

І в ділянці культури Союз Українок Америки проявив себе дуже видатно. Видання творів Лесі Українки англійською мовою впровадило нашу поетку в англомовний світ, а встановлення її пам'ятника в Українському Городі Культури в Клівленді засвідчило про її велич. Вже від самих початків СУА звернув спеціяльну увагу на плекання нашого народного мистецтва. Щоб показати найкращі його зразки на Світовій Виставці в Шикаґо у 1933-му році, СУА придбав добірну колекцію, що зберігається й донині в Домі СУА. Вона стане колись основою нашого етнографічного музею.

Окрема сторінка праці — це допомога й харитативна діяльність СУА. Щоб унаглядити розміри цієї діяльности, вистачить згадати, що 27% усіх прибутків СУА ішло й іде на допомогові цілі.

Починаючи від допомоги жертвам повені у 1927-му році, жертвам пацифікації в 1931-му році, Карпатській Україні в 1939-му році, а потім скитальщині — Союз Українок спішив завжди з допомогою там, де було того найбільш потрібно. Окремі його допомогові акції — це переселення вдів із дітьми в рр 1949 - 1952, патронати над навчальними станицями у Німеччині й Австрії та допомога „Бабусі".

Один із актуальних починів нашого СУА — розбудова виховної ділянки. На виховних семінарах, з поміччю педагогів, лікарів, виховників, розглядаються виховні завдання матері, а в дитячих світличках дітвора дошкільного віку засвоює підстави українознавства.

Напрямні СУА проводить у життя журнал „Наше Життя", подаючи звідомлення й організаційні вказівки, містячи матеріяли з літератури та життя організації.

Завдання конвенції не тільки відзначити проведену працю, але також передискутувати її та устійнити пляни на майбутнє. Одною із найголовніших проблем буде справа приєднання молодечих кадрів та використання їхніх сил та молодечого запалу. Беручи під увагу велике число молоді, яка студіює чи вже закінчила студії, треба призадуматись, як найдоцільніше використати її фахові знання чи суспільний стаж зв'язаний із фаховим званням. Треба буде застановитися над проблемою студентських секцій при Відділах СУА, щоб в такий спосіб підготовити їх до майбутньої суспільно-громадської праці.

Не менш важливими проблемами, над якими повинна застановитися конвенція, є постава українського жіноцтва до економічних проблем та його участь в організації й розбудові торговельних та фінансових українських станиць. Конвенція повинна взяти під увагу актуальність навіть в Америці клича „Свій до свого", що перед війною став основою господарського розвитку Галичини.

Такі й подібні справи мають бути передискутовані на окремих комісіях.

Час до конвенції недалекий, заінтересування велике, вже зголосили свою участь в ній понад сто делеґаток, які репрезентують 72 Відділи. До участи в конвенції запрошено гостей, не обов'язково жінок. На бенкет прибудуть напевно представники українських центральних і місцевих організацій, щоб своєю участю вшанувати працю українського зорганізованого жіноцтва.

Ми віримо, що коли українські жінки вдумаються у вже виконану працю і в ті великі завдання, які стоять перед СУА, то побачать, що гасло 13-ої конвенції не є пустою фразою.

На українському зорганізованому жіноцтві лежить не тільки обов'язок, але й відповідальність перед поневоленою Україною.

Студійна (Коледжова) Грамота Українського Народного Союзу зыловнить вашим дітям високі студії, а з ними краще й багатіше життя. Не зволікайте з забезпеченням ваших дітей!

Вісті з УККА

I. — У п'ятницю 15-го червня 1962-го року відбулася перед полуднем у Сіті Голл, в кабінеті посадника міста Вагнера, нарада представників п'ятьох організацій, що об'єднують нюйоркські національні групи, в справі Тижня Поневолених Націй та устійнення програми відзначення цього Тижня в місті Ню Йорку. Панове Йосип Лисогір і редактор Володимир Душник брали участь у цій нараді в характері представників КАСЦЕ (Конференція Американців, що походять із Центральної та Східньої Европи.

II. — Так само в п'ятницю 15-го червня відбулися по полудні в готелі „Валдорф Асторія" урочисті збори, присвячені дев'ятим роковинам повстання робітників у Східному Берліні проти комуністичного правління. Промовцями на тих зборах були: ген. Л. Д. Клей, сенатор Я. К. Джевітс, міністер оборони в уряді Федеративної Німецької Республіки Франц Й. Штравс, німецький консул у Ню Йорку д-р Г. А. Федерер і Христоф Еммет. Від українців взяв участь у цих зборах редактор Володимир Душник на спеціяльне запрошення.

III. — У п'ятницю 15-го червня ввечері відбулося в Ню Йорку, в домівці УККА, засідання Екзекутиви УККА. Голова, проф. Лев Добрянський, виголосив інформаційну доповідь, а крім того порушив справу плянування акції УККА на черговий діловий рік, що починається 31-го липня. Підготована до друку сконденсована бібліографія „Україна" в англійській мові буде присвячена п. Миколі Дутчакові з Дітройту, почесному членові й добродієві УККА. Екзекутива рішила далі продовжувати акцію за схвалення резолюції (211) конґресмена Флюда.

IV. — В ряді Відділів УККА відбулись останнім часом загальні збори, на яких вибрано нові екзекутивні органи:

а) в Сиракюзах — головою Відділу вибрано поновно пана Мирона Сидоровича;

б) в Омазі - Небраска — голова п. Ст. Банас;

в) у Трентоні — перевибрано головою п. Дм. Кузика. У зборах взяв участь від Централі секретар УККА, д-р М. Стахів;

г) у Рочестері — перевибрано головою Відділу адв. В. Андрушина. Централю УККА репрезентував на цих зборах п. Іван Завадикут, організатор на північну частину стейту Ню Йорк;

ґ) у Ню Йорку - місті — відбулись загальні збори Об'єднаного Комітету Американсько - Українських Організацій Відділу УККА, на яких головою вибрано п. Івана Базарка;

д) в Албуркверкве, Ню Мексико, головою Представництва УККА став п. Володимир Фещенко - Чопівський.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

Хвальна Редакціє!

У „Свободі" з 25-го травня цього року в резолюції Крайової Ради УКК в Америці, в точці 2-ій подано:

„УКК постарався про схвалення Конґресом ЗДА закону про побудову пам'ятника Тарасові Шевченкові на публічній площі у Вашинґтоні та подбав про поширення виданої його коштом брошури „Тарас Шевченко — борець за свободу", як відбитки з рекордів Конґресу ЗДА, в 50.000 примірниках".

Як колишній касир Комітету Будови Пам'ятника Тарасові Шевченкові, заявляю, що нічого подібного не було, бо в липні 1961-го року я виписав чек з чекового конта Комітету Будови Пам'ятника на суму $1.600 за ту саму брошуру і доручив п. В. Мудрому.

Уважаю, що такі неточності не повинні мати місця в рахункових книжках УККА та КБП і тому прошу ласкаво помістити моє спростування.

Платон Стасюк
Форест Гілл, Н. Й.

А. Заплітний

„АНАБАЗИС" КСЕНОФОНТА

(2)

Свою промову закінчив Ксенофонт такими словами:

„Однак, мої панове, я сам переконався, що коли вояк старається зберегти своє життя, яким би то не було способом, не беручи до уваги своїх товаришів чи спільноти, до якої належить, — він умирає. Ті, які примирилися з думкою, що кожний із нас мусить вмерти, і стараються зійти з цього світу, виконавши чесно свій обов'язок — ті звичайно почувають себе щасливішими і доживають до глибокої старости. Усвідоміть цю правду самі і защепіть її нашим воякам".

Відразу після того пізно вночі скликано загальні збори вояків. Присутні одноголосно затвердили пропонованих командантів до командного складу і прирекли їм послух. Головним командантом вибрано Ксенофонта. З промовців на зборах заслуговує на згадку лакедемонянин Хейрісоф, який сказав:

„Вояки, переживаємо дуже небезпечний час. Ми повинні здобутися на відвагу і сказати собі одверто правду, що врятувати наше життя можемо тільки перемогою. Але якби доля нам її не дала, ми повинні з честю вмерти на побойовищі".

Збори закрив Ксенофонт, пригадавши воякам, що їхні предки не раз зазнавали подібної небезпеки, але своєю відвагою, рішучістю і геройством врятували не лише своє життя, але також волю і незалежність своїм країнам. „Нам пора скінчити збори, — сказав він, — незадовго буде день. Наші вороги можуть тут бути дуже скоро. Нам потрібно ще вирішити деякі дрібніші справи".

Такими й подібними переконуваннями вдалося викресати бойовий дух і протягом ночі з безладної юрби створити армію, вправді малу, але рішену ставити чоло суворій природі і всій королевій потузі. На нараді старшин вирішено вертатися північним шляхом, який виявився дуже трудним і небезпечним, особливо в першій його частині, — через тодішню Месопотамію, Асирію і Вірменію до Чорного моря. Обороняючися від нападів гірських племен, переслідувані реґулярними частинами перської армії, серед снігів, у голоді й холоді дісталися греки до Чорного моря. Звідтіля, вздовж його берега, через грецькі колонії Трапезунду і Синопу вони дійшли до Егейського моря і повернули на південь. В місті Пергамос, дещо на північ від Сардів, цей похід розв'язався. Ксенофонт приніс богам жертву і подяку за щасливий поворот, розділив усе майно армії поміж вояками, а сам виїхав до Геллади. Від Сардів до Пергамосу греки пройшли 3 260 миль за 15 місяців: від Кунакси до Пергамосу коло 1 600 миль за сім з половиною місяців.

В історію перейшов „Анабазис" як зразок відваги, дисципліновости вояків, як приклад великого хисту маневрування.

На особливу згадку заслуговують також погляди греків на життя, що їх Ксенофонт увіковічнив в своєму творі, описуючи, як грецькі наємники в різних ситуаціях розв'язували різні проблеми. Наведемо найважливіші.

Хоча старовинні греки були назагал великими індивідуалістами, у переломових моментах прокидався в них дух спільности і посвяти для загальної справи. Це виявилося, зокрема, в таких незабутніх подіях, як перемога під Маратоном, Саламіною, Платеями, як геройство під Термопілами.

Майже кожний грецький громадянин займав якийсь, іноді дуже важливий, пост в цивільній або військовій адміністрації своєї держави - міста. Цим можна пояснити їхнє вміння орієнтуватися в складних справах, які висувало життя. Вони досить скоро поповнили командний, склад з рядових вояків, який успішно вив'язався з трудного завдання якраз тому, що кожний нововибраний старшина вже десь і колись таку саму або подібну функцію виконував. При інших суспільних устроях, де клясові чи родові пересуди мають силу права, таке скоре й успішне полагодження кризи неможливе.

З тих самих причин античні греки вірно оцінювали зміст і вагу чи то матеріяльних речей, чи людських мас. Грецькі наємники не злякалися потуги перського короля, який міг виставити проти них величезну армію, бо за цією фасадою стояла така сила, яка було приблизно в їхній малій армії.

Мешканці сонячної Геллади дуже любили життя і твердо його відстоювали, але вони не уявляли собі його без особистої та політичної волі. Втрата волі в їхніх очах була рівнозначна з фізичною смертю. Людина, яка виступила б з пропозицією прийняти неволю за ціну збереження життя, опинилася б поза рямцями всякої суспільної чи державної організації, як невідповідальна, неморальна і небезпечна. Вони ніяк не зрозуміли б, чому в другій половині 20-го століття великі маси людей готові прийняти ярмо неволі за ціну фізичного існування, не зрозуміли б, чому держави 20-го століття, навіть дуже великі, тремтять від погроз східнього деспота або його сатрапів, маючи як не таку саму, то значно більшу матеріяльну силу.

Якщо ходить про вояків з „походу", то це не була якась вибрана чи вишколена еліта. Це була дослівно збиранина з усіх кінців Геллади, з різних суспільних верств. Це були звичайні люди з усіми добрими й лихими прикметами, які досить різко проявилися тоді, коли в поході на захід берегом Чорного моря можна було маршувати безпечніше та вигідніше.

Описаний Ксенофонтом „похід" греків має багато спільного з Зимовими Походами Армії УНР і з рейдами Української Повстанської Армії. Одначе, є між ними й деякі поважні різниці. Греками кермувало тільки бажання дістатися до Геллади; сучасні українці мали за ціль не так розбити ворога, як не дати йому можливости стати твердою ногою на наших землях. Греки були в далеко вигіднішій позиції. Вони трактували населення країн, через які переходили, як ворожу сторону. Наші армії мусіли свої дії розвивати так, щоб ні країна, ні населення не мали втрат, і щоб не дати ворогові притоки розправлятися з населенням за якібудь прояви симпатії та допомоги. Погодити ці вимоги було дуже трудно. Тільки цим можна пояснити, що українські рейди, кожен зосібна, не могли бути такі численні і не могли тривати так довго, як похід греків. Але ця обставина ні в чому не поменшує посвяти і геройства, винахідливости і звинности в маневруванні українських частин.

ДОПОВІДІ ПРОФ. П. КОВАЛЕВА

Перебуваючи недавно у Філядельфії, наш відомий учений мовознавець, проф. П. Ковалів виголосив тут три доповіді. В п'ятницю 18-го травня доповідав на запрошення Осередку Праці НТШ, „До історії звукової системи української мови", в суботу 19-го травня, на запрошення Літ. Мист. Клюбу, про „Деякі проблеми української мови і правопису", а в неділю 20-го травня, на запрошення Братства св. Володимира при православній церкві на вул. Мешер, про „Релігійний світогляд Т. Шевченка".

В першій доповіді проф. Ковалів подав короткий огляд розвитку голосних і приголосних фонем, ствердивши, що та система фонем, яка існує в сучасній українській літературній мові, засвідчена вже в найдавніших пам'ятках українського письменства, з XI ст. почавши. До найдавніших звукових явищ української мови зараховує проф. Ковалів оці: 1) зникнення носових звуків, злиття и та ы в один середній звук; 2) зникнення звуків ъ і ь; 3) вимова ѣ як і; 4) перехід о і е в і; 5) ствердіння ж, ч, ш, ц, в, м та ін. В наслідок усіх цих змін витворилася сучасна українська система фонем, яка складається з 38 фонем; із них 6 голосних і 32 приголосні фонем. Проф. Ковалів ствердив також, що українська мова в розвитку своєї звукової системи займає окреме місце в розвитку звукових систем інших слов'янських мов.

В другій доповіді проф. Ковалів указав на те, що українська мова має свої вироблені літературні норми, свій правопис. Треба тільки знати ці норми та їх додержуватися.

Особливу увагу звернув доповідач на деякі проблеми правопису, зокрема правопису ґ і л у словах іншомовного походження. Торкнувся він і питання вживання апострофа та правописних явищ у зв'язку з милозвучністю української мови. Окрему увагу звернув проф. Ковалів на правопис хресних імен, розбивши їх на три групи: церковні, документно - літературні й народно - побутові. А звідси й відповідний їх правопис.

Доповідач указав на ту розбіжність у правописі, яка панує в мові нашої преси, і на потребу дотримуватися єдиного правопису, що його схвалила Всеукраїнська Академія Наук 1929 року.

Проф. Ковалів порушив при цьому й питання так званих „кутків мови" в нашій пресі. Він висловив думку, що ці „кутки мови", які дають можливість писати кожному на мовні теми, не дають користи. Краще було б розв'язувати різні практичні питання мови шляхом запитань і відповідей. Запитувати може кожний, а відповідати повинні фахівці, компетентні в питаннях мови люди. Така метода вирішувати практичні питання корисна й потрібна.

Обидві згадані доповіді, особливо друга, викликали жваву дискусію, в якій брали участь присутні.

В 3-й доповіді про релігійний світогляд Шевченка професор Ковалів указав на те, що окремі місця в деяких Шевченкових поезіях, де зустрічаються нарікання на Бога, не дають підстави говорити про Шевченка, як безбожника, бо такі місця ми знаходимо і в св. Письмі у висловлюваннях св. Пророків. У Шевченка, як і у Пророків ці місця висловлювали настрої.

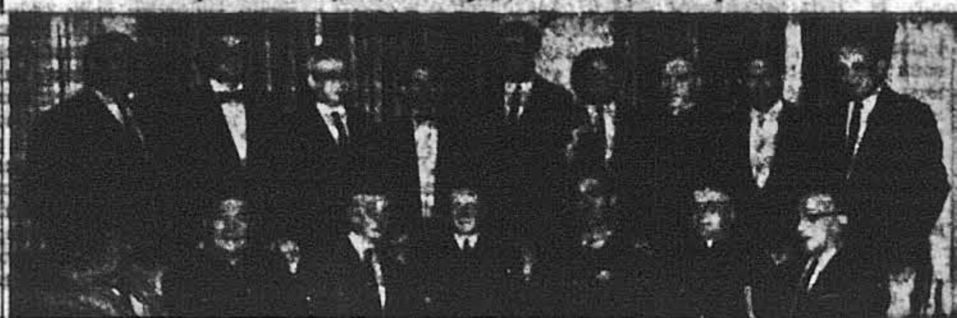
Шевченко виступав з докорами російській церковній і світській владі за викривлювання християнських ідей, а не проти Христової релігії, яку він визнавав і шанував. Повну і правдиву картину Шевченкових релігійних думок і переконань знаходимо в його прозових творах - повістях, щоденнику й листуванні. Проф. Ковалів переконливо указав на те, що християнська віра була найбільшою силою, яка ввесь час тримала Шевченка на висоті людської гідности, особливо перебування його на засланні. Тільки релігійна людина могла сказати відомі слова: „Борітеся, поборете, вам Бог помагає".

Шевченко не тільки себе самого підносив вірою й молитвою до Бога, але й не раз закликав вірити й молитися й інших, як це бачимо, напр. з його листа до Козачковського. В надії на Бога поет знаходив порятунок для себе й для інших. З християнським терпінням Шевченко ніс на собі важкий життьовий хрест, усе, що судила йому терпіти його доля. Він поєднав віру з християнським терпінням за правду, за добро свого поневоленого народу. З цього погляду особливо показові його листи до княжни Варвари Рєпніної й графині Настасії Толстої.

Совєтські дослідники не можучи заперечити висловлювані в цих листах думки поета, пояснюють їх його удаваною чемністю, ображуючи цим благородну пам'ять великого Кобзаря. Численні присутні з великою увагою вислухали прегарну доповідь проф. Ковалева й однодушно висловлювали бажання, щоб вона якнайшвидше появилася друком.

В. Д.

В Торонті попрощали суддю І. Ю. Роборецького



І. ряд зліва: д-р Андріян Енглін, Преосв. Кир Ізидор, Р. М. В. Читті, суддя І. Ю. Роборецький, суддя П. Шеппард, Преосв. Кир Андрій і мгр. В. Гультай. ІІ. ряд зліва: ред. „Торонт. Курієра" П. Бубенко, проф. В. Біберович („Вільне Слово"), П. Рунавські, Антон Коваль, д-р І. Василенко, голова Проф. і Підприємців, Іван Ілащук, о. П. Хомин („Наша Мета"), д-р С. Росоха („Вільне Слово") і д-р М. Мищик, голова Відділу КУК у Торонті.

При кінці травня новоіменований суддя Іван Юрій Роборецький склав суддейську присягу в Торонті, щоб обняти свої суддейські обов'язки в Порт Артурі, Онтаріо.

Його приятелі під проводом сеньйора Антона Ковали влаштували йому в готелі Кінґ Едвард Шератон прощальний вечір 29-го травня. У цьому вечірку взяло участь багато визначних осіб, а між ними два владики: Преосв. Кир Ізидор Борецький, єпископ Торонта і Преосв. Кир Андрей Роборецький (брат судді), єпископ Саскатунський, представники української та етнічної преси: англійської, польської, жидівської, чеської, словацької, німецької і японської. З англо-саксонського світу були визначні гості: професор медичного факультету Торонтонського університету д-р Андріян Енглін, декан адвокатської палати проф. Р. М. В. Читті, суд. радник П. Пайпер, солиситатор Ц. О'Райлі, з німецького редактор Вінклер, із жидівського адвокат Генрі Велфіш, польського ген. П. Рунавські, командант Польського Леґіону, а з українського, крім тих, що на світлині: маґістр. суддя Богдан Дніпро, адвокати: С. Загуменний, С. Кришякевич, М. Олійнюк, лікар д-р Кавуля з дружиною із Ріджайни, Саск. та багато інших, коло сотні провідних осіб канадійського життя.

Вечірок був успішний і гарний, що треба завдячувати доброму проводові господаря вечірки Антона Коваля.

С. Р.

Нові доценти

Дня 9-го травня 1962 р. Сенат Українського Вільного Університету затвердив постанову Професорської Ради Факультету права і суспільноекономічних наук про іменування нових доцентів УВУ з наданням їм і права на викладання, а саме: д-ра права Андрея Білинського з науки цивільного права та д-ра суспільних наук Ладислава Яеовського — з науки економіки й організації підприємства та з податкового права.

Успіх Романа Рудницького на Флориді

Молодий, дев'ятьнадцятилітній піяніст - віртуоз Роман Рудницький виступив минулої суботи як соліст концерту Філгармонії в Маямі, Флорида, під диригентурою світової слави Фабіяна Савицького, і Своїм виконанням фортепіянового концерту передового сучасного американського композитора Віліяма Шумана здобув такий великий успіх, що на оваційні домагання оркестри й публіки він мусів грати два наддатки — подія дуже рідка в виступах соліста з оркестрою. Його зразу запрошено виступити, як соліст з цією оркестрою, в її реґулярних абонаментових концертах, в яких цього сезону виступали такі артисти, як Артур Рубінштайн, Рудольф Серкін, Айзак Стерн і інші. В січні 1963 р. Роман Рудницький виступить, як соліст, з Симфонічною Оркестрою в Палм Бічі, виконуючи концерт б-моль Чайковського, та дасть декілька сольових речитатів.

Перед виїздом на Флориду Роман Рудницький дістав повідомлення про свою перемогу в конкурсі, який в Ню Йорку влаштувала „ІМКА" („УМСА"); а дня 21-го жовтня він виступить з власним концертом в Боффало, в найкращій концертовій залі „Кляйнгавс".

А. Б.

● Поліція в Морриставні, Н. Дж., повідомила, що 18-річний Джеймс Г. Венс призвався, що це він замордував дві учениці 17-річну Норін Боклі і 16-річну Марґарет Енн Кеннеді. Тіла їх знайдено в лісі. Венс показав поліції свою закривавлену блюзу.

1. Манило пише

У ч. 2 „Дніпра" (Київ, 1962) О. Жолдак надрукував про мене звичайну віршовану лайку... Ось одна строфа з тієї „гуморески":

Віґійствуй і кричи собі, Манило,
А наша правда ходить
[по землі!
Давно я закопав тебе в могилу
З тавром ганьби і прокляття
[на чолі.

Повідомляю зацікавлених, що О. Жолдак моє прізвище використав лише для рими, що я з ним Жолдаком, нічого не маю спільного, ніколи я не перебував в Арґентині, нічим не був активістом тощо.

Також повідомляю, що я не видаю і не фінансую „За синім океаном". Ю. Косач лише передрукував деякі мої твори, вкл. з портретом, з моїх попередніх збірок.

Іван МАНИЛО

Увага! **ШИКАГО і ОКОЛИЦЯ** Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в ШИКАГО

повідомляє,

що в п'ятницю, дня 29 червня 1962 р.

о год. 8-ій вечором

в домі Відділів УНСоюзу при 841 Н. Вестерн Аве.

відбудуться

ШИРШІ СХОДИНИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ШИКАГІВСЬКОЇ ОКРУГИ

в СПРАВІ 27-го СОЮЗОВОГО ДНЯ,

який має відбутися в неділю, дня 8-го липня ц. р. в Форест Гілл Пікнік Гров при Гіґенс Ровд, на площі, де відбуваються Здвиги СУМА.

До участи в цих Сходинах запрошується Головних Урядників, та урядовців і делеґатів на Конвенцію УНСоюзу, та інших представників Відділів УНСоюзу в Шикаго, а саме:

22, 32, 35, 80, 100, 106, 107, 111, 114, 125, 131, 139, 176, 190, 214, 216, 220, 221, 222, 248, 252, 259, 301, 335, 379, 399, 415, 423, 425, 472, 499.

Секретарів поодиноких Відділів УНСоюзу проситься ПОВІДОМИТИ ОБОВ'ЯЗКОВО своїх урядників і делеґатів про ці Збори запрошуючи їх, щоб обов'язково прийшли на ці важні Збори.

За Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Шикаго

Тарас ШПИКУЛА — Предсідник
Михайло ХАРІВ — Секретар

УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ — Відділ у СТЕМФОРДІ, Конн.

— влаштовує —

Великий ПІКНІК

в неділю, дня 1-го липня 1962 р.

на ФАРМІ ДЗЯМБИ,
1389 High Ridge Road.
З'їзд із Merrit Parkway ч. 137 High Ridge Road.
ПОЧАТОК: в год. 1:00 по полудні.

Запрошуємо всіх на цей традиційний ПІКНІК, де зустрінете своїх краянів та приятелів з усіх сторін нашої Батьківщини.

За Управу Відділу — П. СМАЛЬ, секр.

Увага! ТРОЙ, ВОТЕРВЛІТ, КОГОВС, ЮТИКА, ЛІТЛ ФОЛС, ПІТСФІЛД, Масс., ГАДСОН, ГЕРКІМЕР і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ПАРАФІЯ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ св. МИКОЛАЯ в ТРОЙ, Ню Йорк

— влаштовує —

ПІКНІК

в неділю, 1-го липня 1962 р.

в FILUTAS COUNTRY GROVE,
коло Troy, Albany Rd.

Перекуски, забава і т. д. 3 Door Prizes: 1. Transistor Radio, 2. Electric Coffee Perculator, 3. Barbecue Grill.

ПОЧАТОК: в год. 2:00 до 10:00 веч. ВСТУП: 50¢

ПОДЯКА

Складаємо сердечну подяку усім нашим Приятелям та Приятелям нашого Найдорожчого МУЖА і БАТЬКА

Любомира Ореста ОРТИНСЬКОГО

які своїми заходами причинились до вшанування Його пам'яті та побудови і посвячення пам'ятника на Його могилі. Зокрема дякуємо Всеч. о. В. Сютикові, ЧСВВ і пп. Святославові Гординському і Сергієві Литвиненкові та Членам Громадського Комітету пп. Ярославові Балабанові, Володимирові Барanецькому, Богданові Бігусові, Володимирові Грибьохові, Богданові Левицькому, Євгенові Шипайлові та Богданові Чайківському.

ОЛЕНА і АННА ОРТИНСЬКІ

У ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
на Пластовій Оселі „Великий Луг" у Вискансин
св. п. пластунів-юнаків:

КУРИЛЯКА ОРЕСТА
КУЧМИ РОМАНА
ЛЕВИЦЬКОГО ІГОРЯ
НІКОРОВИЧА ОРЕСТА
ПРИПХАНА ЮРІЯ
ШЕРЕМЕТИ ОЛЕГА

відправляться

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в дні 28-го ЧЕРВНЯ 1962 року
Подробиці в місцевій пресі.

ПЛАСТОВА СТАНИЧНА СТАРШИНА в ШИКАГО



З висловами великого смутку і жалю повідомляємо Українське Громадянство, що 25-го червня 1962 року, в год. 8:15 ранку, в St. Mary's Hospital в Пассейку, Н. Дж., по тяжкій недузі, упокоївся в Бозі

наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, БРАТАНИЧ і ДІДУСЬ

сл. п. проф. ВОЛОДИМИР СІЧИНСЬКИЙ

народжений 1894 року в Кам'янці Подільському, Україна, проживши 68 років.

Горем прибиті:

МИХАЙЛИНА СІЧИНСЬКА з дому ОРИСИК — дружина
ЯРОСЛАВ — син
ОКСАНА ШАНДОР — донька
ОЛЕНА ЧИХІВСЬКА з дому СІЧИНСЬКА — двоюрідна сестра
НІНА СІЧИНСЬКА з дому НІЖНЯНСЬКА — синова
СЕРГІЙ КОЛІНСЬКИЙ — братанич з дружиною
ВІКЕНТІЙ ШАНДОР — зять
ІВАН, БОГДАН, АНДРІЙ — внуки

ПАНАХИДА — в СЕРЕДУ, 27-го ЧЕРВНЯ 1962 року, в год. 7:30 вечора в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в ЧЕТВЕР, 28-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 9:30 ранку, з української православної церкви св. Володимира, 160 Вест 82-га вул. в Ню Йорку, на православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

●

Замість квітів просимо складати пожертви на народні цілі.

Головна Управа Об'єднання Мистців Українців в Америці

з великим сумом сповіщає про смерть заступника голови ОМУ, архітекта-графіка, мистецтвознавця та історика

✝

проф. ВОЛОДИМИРА СІЧИНСЬКОГО

В СЕРЕДУ, 27-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 7:30 вечером, в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку відправиться ПАРАСТАС.

В ЧЕТВЕР, 28-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 9:30 ранку, в катедрі св. Володимира, при 160 Вест 82-га вул. в Ню Йорку, відправиться СЛУЖБА БОЖА і вивіз тіла на кладовище в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Літературно-Мистецького Клюбу в НЮ ЙОРКУ

з великим сумом сповіщає про смерть довголітнього члена Управи Клюбу, архітекта-графіка, мистецтвознавця та історика

✝

проф. ВОЛОДИМИРА СІЧИНСЬКОГО

В СЕРЕДУ, 27-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 7:30 веч., в похоронній каплиці П. Яреми в Ню Йорку, відправиться ПАРАСТАС, а в ЧЕТВЕР, 28-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 9:30 ранку, в катедрі св. Володимира, при 160 Вест 82-га вул. в Ню Йорку відправиться СЛУЖБА БОЖА і вивіз тіла на кладовище в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВНА РАДА НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ім. ШЕВЧЕНКА й НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

діляться зі своїми Членами і Прихильниками сумною вісткою, що в понеділок, 25-го червня 1962 року помер по важкій недузі, на 68-му році життя

✝

проф. д-р Володимир СІЧИНСЬКИЙ

дійсний член НТШ, професор Педагогічного Інституту в Празі, Українського Вільного Університету в Празі і Мюнхені і Українського Технічного Інституту в Ню Йорку, визначний учений-історик української архітектури та графіки й автор численних наукових праць з ділянки мистецтва архітектури, графіки і української культури.

ПАНАХИДА — відправиться в СЕРЕДУ, 27-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 7:30 веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОНИ — в ЧЕТВЕР, 28-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 9:30 ранку, в Соборі св. Володимира, при 160, 82-га вул. в Ню Йорку.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

✝

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що в суботу, 23-го червня 1962 року несподівано відійшов від нас у Вічність, на 69-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п. Маріян НЕДІЛЬСЬКИЙ

бувший директор школи ім. Тараса Шевченка в Коломиї.

ПАРАСТАС — буде відправлений в СЕРЕДУ, 27-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 8:30 вечером, в похоронному заведенні М. Носевича, — при Фронт Стр. і Табор Рд. — у Філядельфії, Па.

ПОХОРОНИ — відбудуться в ЧЕТВЕР, 28-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в год. 9:00 рано, з пох. заведення М. Носевича до церкви Царя Христа, при 1623 Каюга вул. та на цвинтар у Факс Чейсі.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЬГА
дочка — НАДІЯ
зять — ВАСИЛЬ СЛОБОДЯН
внуки — СТЕПАН і МАРКІЯН

✝

З великим жалем повідомляємо Українське Громадянство, що в суботу, 23-го червня 1962, в Йонкерсі, Н. Й., на 51-му році життя, помер несподівано

Олександер СТЕПАНЧУК

диригент хору і мандолінової оркестри СУМА, член К-ту Дому СУМА в Йонкерсі, член ООЧСУ і місцевого К-ту Шевченківського та громадський діяч в Торонті, Канада і в Йонкерсі.

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ — відправиться у ВІВТОРОК, 26-го ЧЕРВНЯ 1962 р., в церкві св. Михаїла в Chestnut St. в Йонкерсі, Н. Й.

ПОХОРОН — в СЕРЕДУ, 27-го ЧЕРВНЯ 1962 року, в Торонті, Канада.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОСЕРЕДОК СУМА, ХОР
І МАНДОЛІНОВА ОРКЕСТРА СУМА,
КОМІТЕТ ДОМУ СУМА, ООЧСУ,
КОМІТЕТ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ

ПОДЯКА

Дня 6-го травня 1962 року, по тяжкій недузі передчасно відійшов у Вічність, на 46-му році життя, наш Найдорожчий і Невіджалуваний

МУЖ і БАТЬКО

сл. п. Микола Богдан МУХІН

мистець-скульптор.

Почуваємось до обов'язку, сердечно подякувати всім Друзям, Знайомим, Громадським Організаціям, які під час хвороби Покійного, несли слова підтримки і розради.

Дякуємо всім Тим, хто в часі нашого найбільшого горя, особисто і листовно, як рівнож участю в похоронних обрядах висловлювали нам своє співчуття.

Наша особлива подяка Їх Преосвященному Архиєпископові Мстиславові за особисту участь в похоронних обрядах, за глибоко змістовні слова над домовиною Покійного, та за довершення Похорону, при церкві св. Андрія на цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дякуємо Всечесним Отцям, які асистували при цих обрядах: о. протопресвітерові Шадинському, о. протоєреєві М. Купдинавичові, настоятелеві Української Православної Церкви Святої Покрови у Філядельфії.

Зокрема дякуємо за проведення всіх молитов, відправлення Панахиди і Святої Служби Божої, які попередили Похорон і за відпровадження тлінних останків Покійного М. Мухіна до Бавнд Бруку.

Нашу щиру подяку виносимо церковному хорові Святої Покрови у Філядельфії за жертвенність глибоко зворушливим співом віддали останню прислугу Покійному.

Дякуємо всім Шановним промовцям: Вп. п. д-рові Галанові за теплу промову в каплиці похоронного заведення І. Гасина, при 1244 Old York Road у Філядельфії, В. Ласовському, та А. Шекерику, які промовляли над могилою Покійного.

Сердечно дякуємо всім Тим, хто надіслав квіти, вінки на свіжу могилу і всім учасникам Похорону, які так численно прийшли віддати останній поклін Мистцеві.

Глибоко дякуємо Членам Громадського Комітету у Філядельфії, який перебрав на себе всі організаційні справи після смерти Покійного і який чинно допомагав у зорганізуванні Похорону.

Ще раз дякуємо всім, що розділивши з нами тяжке горе, відчули незамінну втрату для мистецького світу, Покійного Миколи Мухіна.

З глибокою пошаною до всіх.

дружина — СОФІЯ
дочка — МАРІЯ МУХІНИ

Вечір пісні, танку та музики в Міннеаполісі

Заходом танцювального гуртка „Черемош" та мандолінової оркестри Юного СУМА в Міннеаполісі, 5-го травня, в приміщенні школи св. Константина відбувся вечір пісні, танку та музики під мистецьким керівництвом Петра Королевича — танки, проф. Романа Ставничого — музика, і інж. Евгена Карпяка — спів. До танків пригравала українська оркестра під керівництвом Богдана Гуцала, акомпаніямент був у руках Олени Карпяк, вступне слово і пояснення по українськи і англійськи — Катря Гуцал.

Вечір складався з трьох частин. В першій юна молодь відтворила чар і красу подиву гідної Гуцульщини. Пісні, танки та барвисті одяги зливалися гармонійно з декораціями сцени і робили на глядача миле враження. В цій частині ми прослухали сеньйорку нашої сцени пані Лену Бенцаль - Карпяк, яка в гуцульському одязі проспівала дві настроєві пісні. Публіка прийняла їх тепло.

В другій частині приємно було вітати 25-членну оркестру Юного СУМА (мандоліни і гітари), одягнену в полтавські строї, яка відіграла в'язанку народних, стрілецьких та повстанських пісень. Рік наполегливої і жертвенної праці під керівництвом проф. Р. Ставничого свідчить про музичну дисципліну та заповідає ще більший успіх в майбутньому.

Третя частина програми перенесла глядача в просторі степи України. Характерним також був хоровід „Марина" з Чернігівщини, з якої повіяло духом маєстатичної давнини, як під ніч Святого Івана дівчата виворожували собі долю. В бадьорих - жвавих танках і піснях ми відчували подих нескореної України, що хоч скована на рідних землях — живе вільно далеко поза межами батьківщини.

Вірно відмітила при кінці пані К. Гуцал, що ми тут на вільній землі повинні радіти, що маємо можливість вільно вщеплювати нашій молоді любов до народної творчости, з вдячністю для тих одиниць, що присвячують весь труд свого життя, щоб збагатити національними скарбами наше молоде покоління

Н. Н.

Федір Луців

Жмут споминів про проф. В. Доманицького

Несподіваний відхід з цього світу загально любленого, поважаного відомого професора Віктора Доманицького спонукав мене згадати про важкі початки його емігрантського життя в Міннеаполісі, Міннесота.

Приїхав він сюди в 1949 р. разом з великою кількістю інших емігрантів. Ми, місцеві, старалися робити що могли, щоб їм допомогти, а головно влаштувати їх на працю. Це головно було моє завдання, хоч й інші допомагали, й цілі дні в той час я проводив, ходячи від фабрики до фабрики, від установи до установи, щоб їх влаштувати. Це не була легка справа.

Ринок праці по війні не давав тих можливостей, які відкрилися пізніше. Люди, які приїздили, не знали мови ані ніякого практичного фаху. Деякі були вже в старшому віці без кріпкого здоров'я, а всі разом не орієнтувалися в місцевих умовах та з трудом до них пристосовувалися. Професор Доманицький, нікуди правди діти, при своїх великих наукових і громадських вартостях, мав всі ці хиби разом.

Пішли ми, семеро нас, до великого торговельного дому „Дайтон". Там була якась можливість знайти працю в кухні на 11 поверсі при „Скайрумі", чи по нашому Небесній Палаті. Виповнили аплікації, щасливо відбули інтервю, тепер настав найважніший момент: успіх у керівника п. Норми, та контроля в лікаря. Норма була культурна й людолюбива жінка, вирозуміла на труднощі новоприбулих. На її столі вже красувалися ще давніше передані мною — для „зм'ягчення серця" — українські писанки. Вона досить легко дала свою згоду на прийняття професора у відділі чищення картоплі й миття склянок.

Але з лікарем не було так легко. Він без труднощів пропустив молодших аплікантів, але скептично поставився до професора. Перш всього він не повірив в подану мною дату народження, яка в дійсності відбігала на багато літ від правдивої. Тоді я з патосом відповів йому, що він теж виглядав би старше, якби пережив те, що пережив цей чоловік під час війни. Це, здається, лікаря переконало, але не вдалося змінити нічого на користь, коли йшло при високе тиснення крови та важку недугу серця професора. Навіть поверховний огляд вистачав, щоб викликати сумніви, а лікар рішуче відмовився дати свою згоду.

Ситуація була безнадійна. Треба було негайно діяти. Я вдав, що мушу вийти на хвилю. Залишивши професора в лікаря, я побіг три квартали до управительки на 11-ий поверх. Вона усміхнулася мило і спитала, де „Віктор", як це вони оте ім'я нераз вимовляють. — Він ще в лікаря, але ледви чи ви його ще тут побачите, — сказав я. — А то чому? — здивовано запитала Норма, яка вже встигла полюбити того коректного старшого пана.

— Якби всі тут ставилися до чужинців так, як ви, то він був би вже при праці. Але мені здається, що лікар має спеціяльні упередження до ДП, не конче їх любить і старається їм шкодити. Ви самі про це найкраще знаєте, не мені вам про це говорити...

Норма не любила ніяких упереджень, негайно вхопила телефон і покликала лікаря. Я вийшов і побіг в лікарську кімнату. Він довго говорив з Нормою, і ніяк не хотів уступити, але видно, що та розмова таки підготовила ґрунт, бо коли я став його особисто просити, щоб дозволив хоч на тимчасову працю, бож, думав я, що українська суспільність ніколи не позволить, щоб така цінна й заслужена людина довго була в ролі помивача, — він, хоч і нерадо, але вкінці уступив.

Виявилося, що я помилився. Професор пробув на тій праці, серед гарячі й пари та неймовірно скорого темпа, цілих п'ять років... Щойно по довших роках, зовсім приватним шляхом, один з українців поміг йому влаштуватися на працю кресляра, де він працював ще 3 роки, аж до виходу на пенсію. Бо під час військового вишколу, ще в царській армії, він був перейшов вишкіл на старшину відділу, що підкладає міну, і вмів рисувати пляни.

Праця при машині до миття посуди не давала ніякої нагоди для вивчення мови, і професор доучував її приватно в мене, і тоді ми досить близько запізналися. Коли він приступив спільником до купна дому, я допоміг йому скромною позичкою. Між нашою цілою родиною Процаїв та Перчишиних і ним нав'язалася в той час дружба. Він гостив нас в свому саді недалеко Міссіссіпі. Серед важких умов життя — плекання квітів було його радістю. Він радо говорив про них, показував їх і пишався ними; тішився він білим котом, що ми йому подарували. Говорили ми про багато інших дуже цікавих речей, про великий і багатий досвід його життя, про цікаві спомини, які він брався писати та видати, про його родину, його праці, які він мені завжди в дарунку посилав. Не забуду я ніколи тих цінних його думок, поглядів, того великого й непохитного оптимізму якщо йде про будуче українського народу, його зрівноваженої поведінки та джентельменства, яке він зберігав за всяких ситуацій і обставин.

За співпрацю з батьками в школах українознавства

8-го червня відбулися в домівці „Самопомочі" Надзвичайні Загальні Збори Батьківського Комітету Школи Українознавства при „Самопомочі" в Ню Йорку. Голова Комітету інж. Іван Гурик склав звіт з діяльности і накреслив плян праці на наступний шкільний рік. Після звіту розвинулася оживлена дискусія, в якій взяла участь значна частина приявних батьків. Годиться відмітити речевий високий рівень дискусії, що була направлена не тільки на охоплення школою максимального числа молоді, але й на покращання виховної і навчальної роботи школи.

Запропоновано також поправити Правильник для Батьківських Комітетів при Школах Українознавства в тому напрямі, щоб Управи Батьківських Комітетів разом з власниками (спонзорами) шкіл мали рішальний вплив на фінансування та адміністрування шкіл. За управителями шкіл залишили виховну й навчальну частину. Мотивовано це тим, що батьки у великій частині фінансують школу, а не мають жадного впливу на адміністрацію її фінансування, а деколи не мають навіть вгляду. По докладному обговорені цієї пропозиції, доручено Управі Батьківського Комітету поправити в цьому напрямі обов'язуючий Правильник і дати його до затвердженя Шкільній Раді при УКК.

Приявні прийняли з вдоволенням рішення Управи „Самопомочі" і Батьківського Комітету про вчасне переведення вписів до школи і з місця вписали до неї своїх дітей. Вписи будуть відбуватися дальше в пополудневих годинах кожного дня крім неділь і понеділків до 30 червня 1962 р. в приміщенні „Самопомочі" під ч. 98 Друга Евню в Ню Йорку.

М. Л.

Добрий приклад із христин

Ліза Яковенко — наймолодша членка 58-го Відділу У. Н. Союзу. Її хрещено в неділю по 25 Конвенції УНСоюзу. Хрещення довершив о. П. Будний — член УНСоюзу в церкві св. ап. Петра і Павла в Ютиці. Кумами були М. Новохатько та М. Кучерешко із Сиракюз. По хрещенню батьки Лізи запросили до себе о. Будного та рідню на обід. По обіді присутні обдарували хрещеницю. Хто грішми, хто подарунком, а дідусь Лізи студентською грамотою У. Н. Союзу на $1,000. Він сказав, що даровані гроші онуці Лізі скоро розпливуться, подарунки зіпсуються, а за грамоту по 18 роках отримає вона $1,000 і буде мати на науку. На грамоті є портрет нашого українського Генія і Пророка Т. Шевченка, якому мають поставити пам'ятник у Вашингтоні. Треба вислати хоч на одну цеглинку і від маленької хрещениці. І так зібрали $10, які вислано до Комітету Пам'ятника Шевченкові.

І. Я.

З хроніки УВАН у ЗДА

1. В травні 1962 р. в УВАН у ЗДА в Ню Йорку відбулись три наукові конференції.

12 травня було засідання Комісії для Вивчення Історії Української Іміграції в Америці, на якому Р. Ільницький зробив доповідь: „До питання про збереження національної субстанції українців у ЗДА і Канаді".

13 травня було засідання Історичної Секції з доповіддю д-ра Адамантії Полліс (Гантер коледж) „Про етапи розвитку націоналізму".

20 травня — засідання Природничого Відділу з доповіддю проф. Н. Осадчої - Янати під нагол. „Ботанічна номенклятура у різних слов'янських народів".

2. Вистава Йосипа Гірняка і Олімпії Добровольської — „Театр Шевченкового слова" відбулась 5 травня 1962 р., літературне оформлення Ю. Лавріненка. Увесь дохід з вистави актори призначили на сплату боргу за будинок Академії. Управа УВАН у ЗДА висловила глибоку подяку заслуженим мистцям за їх виступ і допомогу.

3. Літературно - вокальний вечір з нагоди закриття виставки спадщини Володимира Винниченка відбувся 19-го травня 1962 р. Актори Театру Живого Слова — О. Добровольська, Д. Крушельницька й І. Шуган читали уривки з творів Винниченка. В концерті молодих талантів узяли участь: співачка Тамара Маковська (студія К. Таранової), піяністка Маріянна Шумилович (студія В. Кіпи), скрипалі Ігор Швець і Адріян Мегасюк (студія Яро Мегасюка). Учасники вечора виступали безкорисливо на користь Академії, за що їм висловлено щиру подяку.

4. УВАН у ЗДА організувала в приміщенні Українського Інституту в Америці 27 травня 1962 р. доповідь кінорежисера Юрія Тамарського про Бразилію, виставку індіянської зброї та керамічних виробів і висвітлення трьох кінофільмів про Бразилію.

5. В зв'язку з урочистими зборами для вшанування 36-ї річниці смерти Симона Петлюри, що їх організували Представництво Виконного Органу УНРАДИ в ЗДА і Центральний Комітет Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці, і що відбулись в приміщенні УВАН у ЗДА. Музей - Архів Академії влаштував спеціяльну виставку. Показано оригінальні листи Петлюри, різні видання підписані, фотографії, книжки і періодичні видання з маня його творів, відозви ним теріялами про Петлюру. Зокрема виставлено число „Свободи" від 27-го травня 1926 р. з повідомленням: „Симон Петлюра убитий". Також виставлено багато матеріялів про відзначення річниць смерти Симона Петлюри серед українців у різних країнах світу.

6. До Музею - Архіву УВАН у ЗДА за травень поступило 117 книжок, 590 чисел періодичних видань, 82 ілюстративних матеріялів і різних матеріялів (рукописи, програмки, листівки, тощо) — 142.

Найважливіші надходження: від О. Рішая — хорові твори Леонтовича, друковане перевидання Грінченкового словника, Київ, 1958, та інш.; від В. Голубничого — книжки з археології України; від С. Голубничого — партитури Лисенкових опер „Утоплена", „Різдвяна ніч", „Тарас Бульба"; від Гр. Степанченка — Кобзар Шевченка, вид. 1899 р.; від Д. Гуменної — рукописи її останніх творів; від І. Костецького — макет і рукопис перекладів Шекспірових драм Осьмачки; від О. Ревюка — Мапа Европейської Росії 1755 року; від В. Яценка з Абондану (Франція) — фотографії 14 українських могил в Абондані, серед них І. Рудичева, Г. Довженка, артистки Г. Совачевої, мистецтвознавця О. Лагутенка; від А. Енгеля — басарабський килим.

7. В травні далі надходили пожертви до фонду будинку Академії. По $75 надіслали: Л. Марголіна (Меріленд) і Самопоміч у Нюарку через Василя Кузика; $50 — В. Кравченко (Австрія); $35 — О. Смаль (Ірвінгтон, Н. Дж.); по $25: — д-р О. Коцевалова (Ню Йорк) і А. Мельченко (Лейквуд, Огайо); $20 — Д. Кулинич (Ню Йорк) і за листом через П. Одарченка (Вашингтон); по $10: — В. Андрієвський, В. Вавришук (Колорадо), В. Олейни (Денвер), І. Улянець (Милвокі, Вис.), С. Чалишів (Вейн, Нгенна), О. Школьник (Акрон, Огайо); $5 — Г. Пиріг (Клівленд, Огайо); $3 Й. Мандзенко-Сірой (Милвокі, Виск.). — Зібрано серед членів Товариства Прихильників Української Народної Республіки у Клівленді (переслав голова Товариства, інж. М. Курах): Д. Назарець — $50; І. Кайдан — $20, М. Курах — $10; по $5: — Т. Шкарупа, Г. Войко, Н. Чорногор, і М. Тарасюк.

Управа Академії і Управа Фундації Академії висловлюють всім жертводавцям глибоку подяку.

Відділи Нюйоркської Округи відбули звітодавчі післяконвенційні збори

(Закінчення зі стор. 1-шої)

сяці травні принесла великий успіх, а саме 698 членів, яких приєднали поверх 300 організаторів. Обидва ці числа є новими союзовими рекордами. З кінцем травня УНСоюз наблизився до 83,000 членів. Гол. секретар закликав приявних доложити старань до того, щоб ще до вакацій доповнити це число до повних 83,000, а після вакацій забратися до нової тисячки союзового членства. На закінчення промовив гол. предсідник УНСоюзу Йосиф Лисогір, який підмітив високий рівень останньої конвенції та її позитивне значення для дальшого розвитку УНСоюзу. Гол. предсідник переконаний, що до чергової конвенції УНСоюз значно наблизиться до своєї цілі 100,000 членів. Пізним вечером голова округи І. Флис замкнув збори цієї найбільшої союзової округи.

Дві нові перестороги проти курення

Шикаго. — В останніх днях появилися дві нові перестороги проти курення цигарок, бо курення спричинює недугу серця і пістряка легенів. Два лікарі д-р Оскар Авербах із Ветеранського шпиталю в Іст Ориндж, Н. Дж., і д-р Е. К. Геммонд, директор статистичного відділу при Американськім Товаристві для Поборювання Пістряка, твердять, що курення цигарок спричиняє шкідливі зміни в легенях та в серці. Вони обидва доповідали про це на зборах Товариства Американських Лікарів і заявили, що існує зв'язок між куренням і випадками смерти внаслідок пістряка легенів та серцевих недуг. Д-р Геммонд казав, що вповні здорове серце може протиставитися куренню, але серце вже дещо пошкоджене ще більше слабне від куреня, і курець вмирає від артеріосклерози. Д-р Авербах твердив, що курення спричиняє звужування менших кровоносних судин в легенях, що збільшує натиск на правий бік серця. Одночасно Американське Товариство Пістряка домагається, щоб президенти коледжів і Федеральна Торговельна Комісія заборонили реклямувати курення серед студентів коледжів.

Українці Вашингтону вшанували пам'ять вождів

3-го червня в залі при церкві Олл Совлс при вулиці Гарвард відбулась Академія в Роковини смерти Симона Петлюри і Є. Коновальця. Академію відкрив голова новообраної управи Об'єднання Українців Вашингтону, редактор Іван Дубровський.

Змістовну доповідь виголосив полковник Володимир Кедровський. По ній слідувала рецитаці твору Симона Петлюри, що її дуже добре передала пані М. Дубровська. На кінці програми виступив чоловічий квартет, який пишається славою серед української громади, виконавши з чуттям три пісні: „Гей гук, мати гук — муз. Лисенка; „Могила" — укр. народня пісня; та „Хор норманів" — муз. Вахнянина. Свято закінчено співом українського національного гимну. Мистецький керівник квартету — д-р Є. Гіль, фортепіяновий супровід д-р З. Юрчинський, а оформлення сцени зробив інж. Т. Дячок.

Мирон Пилипець

Мехіко готується ентузіястично привітати президента Кеннеді

Мехіко Сіті. — Урядові, економічні, політичні і релігійні кола забули свої непорозуміння та об'єдналися до того, щоб з ентузіязмом привітати президента Кеннеді, який в п'ятницю 29-го червня ц. р. має прибути на два дні до Мехіка. Із мехіканської столиці Президент має від'їхати в неділю першого липня після Служби Божої в базиліці ім. Гваделюпе, патрона Мехіка. В мехіканських колах уважають, що візита Кеннеді матиме корисний вплив на внутрішні справи тієї держави, а пізніше ця візита може дати і економічні та дипломатичні користі для Мехіка. Але комуністи та їхні поплентачі є проти візити американського президента. Вже є готові плякати „Кеннеді, вертайся додому!". 22-го червня 500 студентів демонстрували проти візити президента ЗДА, спалили його портрет та оскаржували президента Адольфа Льопеза Матеоса в тому, що він є „слугою північноамериканських імперіялістів". Поліція поробила найгостріші заходи, щоб забезпечити побут американського президента в столиці країни.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЧЕРВНЯ 1962:

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Чвертьрічні Збори Т-ва „Свобода", Від. 194, в приміщенні „Самопомочі", 98 Друга Еве. в Ню Йорку (між 5-6 вул.). Початок в год. 7:30 веч. В програмі: звідомлення із 25-ої Конвенції УНСоюзу та програма праці в літню пору, зокрема справа спільної прогулянки членів Відділу. З уваги на важливі справи та на те, що є це останні Збори перед вакаціями, просимо всіх членів обов'язково прибути на Збори. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 4862. Озброєні вартові!

TARZAN AND WILLIAMS NEARED A SUPPOSEDLY FRIENDLY NATIVE VILLAGE, YET WERE GREETED BY HOSTILE SILENCE.

'OPEN!' CALLED THE APE-MAN 'WE COME IN PEACE--AND WANT SHELTER FOR THE NIGHT'

SUDDENLY THE GATES MOVED, REVEALING A SCORE OF ARMED WARRIORS. 'GO AWAY!' SNARLED A SPOKESMAN 'GO AWAY, OR BE KILLED!'

Тарзан і Вілліямс зближилися, як здавалося, до приязненого села тубільців.

— Відчиніть, — кричав мавполюд. — Ми приходимо в мирних цілях ... І хочемо переночувати.

Нагло брама відчинилася і відкрила коло 20-ох озброєних войовників. — Ідіть геть! — прохаркотів їх представник. Ідіть геть, а то вас вб'ємо!